

въ много мѣста срѣщна голѣмо съпротивление и по-голѣмата частъ отъ тѣзи училища бѣха двоеязычни за дълго врѣме. При това отъ 1833 г. населението искаше български владици като се оплакваше при везирината даже и на самия Султанъ отъ грабителството на Гръцкитѣ владици, които исклучително се грижаха да събиратъ пари, а твърдѣ малко за своитѣ духовни обязанности. Главенъ борець за народната Иерархия билъ пламенний Архимандритъ Неофитъ Бозвели отъ Котелъ. Той никакъ още не мислилъ за учреждението на самостоятелна народна Иерархия; неговата цѣль била само да се рѣкополагатъ владици отъ българско духовенство. Слѣдъ много гонения на 1849 год. свърши живота си като патриаршески затворникъ въ влажната тъмница на единъ манастиръ въ Света-Гора. Училищнитѣ и духовнитѣ стремления на Българитѣ тогазъ намѣрили голѣма подпорка при двора на Махмудъ II въ лицето на княза Стефана Богориди, родомъ отъ Котелъ, внукъ, на занаятчията Стойка, който по-сѣтнѣ стана владика подъ името Софроний; той билъ първий отъ Христиенитѣ който въ службитѣ на Портата сполучилъ по-високъ дипломатически чинъ († 1859). На негово иждивение много млади българи изучили се въ школитѣ на западна Европа, именно въ Парижъ; отъ него е основана българската църква въ Цариградъ.

Революционнитѣ опити тогазъ ставали или отъ доброволцитѣ, които воювали заедно съ Русскитѣ войски въ 1810 и въ 1829 г., или пакъ сж били само съпротивления на огорченитѣ селени които плащали прѣголѣмъ данъкъ.